

Mücadele Sporcularında Kişilik Özellikleri, Vücut İmajı Ve Sürekli Kaygı

Personality Traits, Body Image And Trait Anxiety In Athletes Trained Combat Athletes

Orhan Ahmet ŞENER

orhansener42@hotmail.com

Selçuk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

Özet

Bu çalışmanın amacı spor eğitilmiş mücadele sporcularında kişilik özellikleri, vücut imajı ve sürekli kaygı durumunun araştırılmasıdır. Araştırmaya 155 kadın ve 189 erkek üniversite öğrencisi dahil edilmiştir. Öğrencilere kişilik testi, vücut imajı ölçeği ve sürekli kaygı envanteri uygulanmıştır. İstatistiksel farklılıklar için t- testi kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan mücadele sporcusu öğrencilerde kişilik testi erkeklerde 29,25 ve kadınlarda 25,85 puan bulunurken vücut imaj puanı erkeklerde 88,18 ve kadınlarda 97,16 puan bulunmuştur. Sürekli kaygı durumları ise erkeklerde 22,11 ve kadınlarda 22,05 puan olarak bulunmuştur. Cinsiyete göre erkek ve kadınlar arasında kişilik özellikleri vücut imajı arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır ($p<0,05$ ve $p<0,001$). Sürekli kaygı durumları arasında ise anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Sonuç: Mücadele sporcuları dengeli bir kişilik özellikleri yanında kendi vücutlarından memnun oldukları ve düşük seviyede sürekli kaygı taşıdıklarını söyleyebiliriz. Cinsiyete göre erkeklerin kadınlara göre daha dengeli kişilik özellikleri ve kendi vücutlarından daha memnun oldukları söylenebilir. Kişilik olumlu özelliklerini artırıcı ve vücut algısını düzeltici çalışmalar sporcuların eğitim programlarında yer almalıdır.

Anahtar kelimeler: Öğrenci, Kişilik, Vücut algısı, Sürekli kaygı

Abstract:

The aim of this study is to investigate personality traits, body image and trait anxiety in athletes trained combat athletes. 155 female and 189 male university students were included in the study. Personality test, body image scale and continuous anxiety inventory were applied to the students. The t-test was used for statistical differences.

According to gender, there was a statistically significant difference between male and female personality characteristics and body image ($p < 0.05$ and $p < 0.001$). No significant difference was found between trait anxiety states ($p > 0.05$).

Conclusion: We can say that the athletes are satisfied with their bodies and have a low level of concern. Men can be said to have more balanced personality characteristics than women and are more satisfied with their bodies. Studies to improve personality characteristics and correct body perception should be included in the training programs of athletes.

Key words: Student, Personality, Body perception, Continuous anxiety

Giriş ve Amaç

Kişilik, bir insanın yapısının, duygusal durumu, davranış biçimleri, ilgileri, yetenekleri ve diğer psikolojik özelliklerinin en belirleyicileridir (Çeliköz ve Sır,2016). Kişiliği oluşturan asıl etken fiziksel, zihinsel ve duygusal yönden pek çok farklılık gösteren bireylerin bunun sonucunda olayları ve olguları yorumlamadaki farklılıktır (Durna,2005). Bu bağlamda kişilik, bir kişinin fiziksel ve sosyal ortamıyla etkileşme tarzını ortaya koyan, düşünce, duygu ve davranışın ayırt edici ve karakteristik görüntüleridir (Tomrukçu, 2008).

Beden algısı veya vücut imajı; kişinin vücudunun ve ona ait tüm duyularının zihindeki tasviridir (Göksan, 2006). Beden algısı içinde, insanların vücutları ile ilgili tüm tecrübeleri, tutumları ve duyguları gibi pek çok kavram yer alır (Aktaş ve ark., 2010). Beden algısı iki aşamalı olarak ifade edilir. İlk aşamada, beden algısının kişinin fiziki görünümüne dair inançları ve düşüncelerini analiz etmeyi ve değerlendirmeyi içermesidir. İkinci aşama ise kişinin görmek istediği şekildeki vücuduna ulaşmak için çaba harcadığı, performans sergiledikleri kendine özel davranışlarını kapsar (Morrison ve ark, 2004). İnsanların kendi vücutlarını algılama durumları değişkendir. Bir kişinin algısı diğerlerinin bakışlarıyla uyum içinde olmayabilir (Cooper ve ark., 2007). İyi bir vücut imajına sahip olmak insanlar tarafından istenen bir durumdur (Koparan ve ark.,2010).

Sürekli kaygı “ durumluk duygusal reaksiyonların sıklığının ve yoğunluğunun artması ve süreklilik kazanması” olarak tanımlanır (Özgüven, 2000). Bazı etkinlikler kaygıyı artırabilir veya azaltabilir. Kaygıda spor türü de etkili olabilir. Başarıyı etkileyebilecek etmenlerden biri de kaygıdır. Sürekli kaygısı yüksek olan kişilerde; davranışların aksaması, algılama ve dikkat bozuklukları, akademik başarının düşmesi, kişiler arası ilişkilerden kaçınma ve içe kapanma gibi belirtiler de ortaya çıkabilir (Özyürek ve Demiray, 2010). Genel olarak insanlar kaygıyı gelecekle ilgili karamsarlık, başarısızlık, endişe, umutsuzluk, karışıklık duygularıyla birlikte yaşarlar. Bilimsel olarak aşırı olmadığı sürece, kaygı duymanın kişiyi motive ettiği belirtilir. Önemli olan eksikleri ve bunları giderme yollarını bulmak veya kaygının kişiyi engelleyecek kadar artmasına müsaade etmemektir (Develi, 2006). Sürekli kaygı kişinin kendisinden kaynaklanan, yaşama bakışını gösteren, çevredeki durumları yorumlaması sonucu ortaya çıkan uzun süreli ve daha kalıcı bir durumdur (Kaya ve ark.,2014; Uzuntarla ve ark.,2016).

Bu çalışmada spor eğitilmiş mücadele sporcularında kişilik özellikleri, vücut imajı ve sürekli kaygı durumunun araştırılması amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırmanın Evreni ve Örneklem:

Araştırma evreni Spor Fakültesi ve Yüksekokullarında okuyan ve mücadele sporları (Boks, güreş, judo, karate, tekvando ve Muay tay) ile ilgilenen Üniversite öğrencileri oluşturmuştur. Araştırma örneklemini uygulanan anketleri tam olarak dolduran 155 kadın ve 189 erkek öğrenci oluşturmuştur. Beden Kitle İndeksleri (BKİ); $BKİ = \frac{\text{Ağırlık (kg)}}{\text{Boy (m}^2\text{)}}$ formülü kullanılarak hesaplanmıştır.

Veri Toplama Araçları:

Çalışmada anket yöntemi kullanılmıştır. Araştırma rastgele yöntem ile seçilen ve gönüllü olarak anketleri doldurmayı kabul eden öğrencilere uygulanmıştır. Anketlerin eksiksiz olarak doldurulanları değerlendirmeye alınmıştır.

Uygulanan anket ve ölçekler:

Kişilik testi/Kendini tanıma testi: Anket 25 sorudan oluşur. Kendini tanıma testini değerlendirme de her soru için; her “a” cevabı için 0 puan; her “b” cevabı için 2 puan; her “c” cevabı için 1 puan verilir. Kişilik özellikleri testinden alınacak 40-50 puan çok güçlü bir karakteri (Zorlu, hırslı ve iddialı kişilik) temsil eder. 25-39 puan ise düşünceli, hoşgörülü ve kibar bir kişiliği açıklar. 25 puandan az ise pek güçlü olmayan karakteri (Kararsız, tereddütlü ve iradesiz kişilik) temsil eder (İmamoğlu,2017). Bu çalışmada kişilik testi Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı 0,71’dir.

Beden İmajı Ölçeği: Ölçek 40 madde içermekte olup, her bir madde bir organ ya da bedenin bir bölümü (kol, bacak, yüz gibi) ya da bir işlevi (cinsel faaliyet düzeyi gibi) ile ilgilidir. Her bir madde için 1’den 5’e kadar değişen puanlar alan ve “Hiç beğenmiyorum”, “Beğenmiyorum”, “Kararsızım”, “Beğeniyorum” ve “Çok beğeniyorum” şeklindedir. Ölçeğin toplam puanı 40 ile 200 arasında değişmekte olup, alınan puanın yüksekliği doyum düzeyinin yüksekliğini göstermektedir. Ölçekten alınan toplam puanın artması kişinin vücut bölümlerinden ya da işlevlerinden duyduğu memnuniyetin azalmasını, puanın azalması ise memnuniyetin artmasını belirlemektedir (Kundakçı 2005). Bu çalışmada testin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı 0,85’dir.

Sürekli Kaygı envanteri:

Sürekli Kaygı Ölçeğinde ise, ifade edilen duygu ya da davranışlar sıklık derecesine göre (1) hemen hiçbir zaman, (2) bazen, (3) çok zaman, (4) hemen her zaman şeklinde işaretlenir (Yücel, 2003). Ölçekte iki tür ifade bulunur. Bunlara, doğrudan ya da düz (direkt) ve tersine dönmüş ifadeler diyebiliriz. Doğrudan ifadeler; olumsuz duyguları, tersine dönmüş ifadeler ise; olumlu duyguları dile getirir. Bu ikinci tür ifadeler puanlanırken 1 ağırlık değerinde olanlar 4’e, 4 ağırlık değerinde olanlar ise 1’e dönüşür. Sürekli Kaygı Ölçeğinde tersine dönmüş ifadelerin sayısı yedi adettir. Bunlar; 1, 6, 7, 10, 13, 16, 19’ uncu maddelerdir. Doğrudan ve tersine dönmüş ifadelerin toplam puanı hesaplanır. Doğrudan ifadeler için elde edilen toplam puandan, tersine dönmüş ifadelerin toplam puanı çıkarılır. Bu sayıya önceden saptanmış 35 rakamı Sürekli Kaygı Ölçeği için eklenir. Çıkan puan, 20 ile 80 puan aralığında değişmekte olup, puanın yüksek olması kaygının yüksek olmasını işaret etmektedir. Kaygı puanları değerlendirilirken; 20–35 düşük seviye, 36–42 orta seviye, 43- 60 yüksek seviye, 61–80 ciddi seviye kaygı olarak değerlendirilmektedir (Dalkıran, 2012; Uğrak, 2014). Ölçeğin güvenilirlik katsayısı sürekli kaygı ölçeği için 0.86.

Verilerin Çözümlemesi

Verilerin analizinde 22.00 SPSS paket programı kullanılmıştır. Verilerin her üç ölçek te de “Kolmogorov Smirnov Testi” ‘ne göre normal dağılıma uyduğu tespit edilmiştir. Karşılaştırmalarda farklılığın belirlenmesinde bağımsız grup t- testi kullanılmıştır.

Bulgular

Tablo 1. Mücadele sporcularının Antropometrik özellikleri.

		n	Ortalama	St. sapma	Min.	Maks.	t- test
Yaş (Yıl)	Kadın	155	21,18	2,36	17,00	28,00	-3,66 **
	Erkek	189	22,83	3,10	17,00	29,00	
Boy Uzunluğu (cm)	Kadın	155	165,34	4,96	151,00	174,00	-18,27**
	Erkek	189	175,15	6,87	162,00	197,00	
Vücut ağırlığı (kg)	Kadın	155	58,96	8,31	48,00	67,00	-15,45**
	Erkek	189	73,08	12,5	55,00	119,10	
Beden Kitle İndeksi (kg/m ²)	Kadın	155	21,66	2,25	18,03	22,05	-4,18**
	Erkek	189	23,86	2,46	18,01	22,09	

*p<0,05 ve p<0,001

Tablo 2.Cinsiyete Göre Kişilik Testi Puanları Karşılaştırması

	Cinsiyet	n	Ortalama	Standart sapma	t-testi
Kişilik	Erkek	189	29,14	6,13	4,88**
	Kadın	155	25,83	6,12	
Vücut imajı puanı	Erkek	189	88,18	16,05	-2,93*
	Kadın	155	97,16	17,03	
Sürekli kaygı puanı	Erkek	189	22,11	4,21	1,03
	Kadın	155	22,05	4,31	

*p<0,05 **p<0,001

Tartışma ve Sonuç:

Araştırmaya katılan kadın öğrencilerin yaşı 21,18 yıl, boy uzunluğu 165,34 cm ve vücut ağırlıkları 58,96 kg bulunurken aynı parametreler erkeklerde 22,83 yıl, 175,15 cm ve 73,08 kg olarak bulunmuştur. Beden kitle indeksleri kadın öğrencilerde 21,66 kg/m² ve erkek öğrencilerde 23,86 kg/m² bulunmuştur. Cinsiyete göre yaş, boy uzunluğu, vücut ağırlıkları ve Beden Kitle indeksleri arasında anlamlı farklılık bulunmuştur (p<0,001). Boy uzunluğu, vücut ağırlığı ve Beden Kitle indeksindeki (BKİ) cinsiyete göre farklılık beklenen bir sonuçtur. Boy uzunluğu, vücut ağırlığı ve BKİ farklılığının anlamlı olması beklenen bir durumdur. Bedensel olarak normal normal BKİ içerisinde bulunmayanların kendi vücutlarından memnun olmayacakları düşünüldüğünden katılımcıların BKİ değerlerine bakılmıştır. Dünya Sağlık Örgütü'nün yaptığı BKİ sınıflamasında < 18,5 zayıf, 18,5-24,9 arası normal, 25-29,9 fazla kilolu, >30 şişmanlık olarak kabul edilmiştir (İmamoğlu ve ark.,2010). Bu çalışmada öğrencilerin bedensel olarak normal sınırlar içerisindeydi.

Kişilik özellikleri testinden yüksek puan almak zorlu, hırslı ve iddialı bir kişiliği belirtir. Orta seviyede bir puan almak (25-39 puan) ise güç bakımından çok dengeli, yani düşünceli, hoşgörülü ve kibar bir kişiliği açıklar. Düşük puan almak ise (25 puan altı) pek güçlü olmayan karakteri (Kararsız, tereddütlü ve iradesiz kişilik) açıklar (Carter ve Russel,2006). İmamoğlu (2017) çalışmasında Üniversite öğrencilerinde kişilik ölçek puanlarında cinsiyete göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir, erkeklerin puanı daha yüksektir ve sağlık durumunun iyi olması insanların kendini güçlü hissetme veya olumlu kişilik özelliklerini artırabileceğini belirtmiştir. Bu çalışmada erkeklerin kişilik test puanları 29,14 ve kadınların 25,83 olarak bulunmuştur. Erkek ve kadın mücadele sporcuları arasında kişilik puanları arasında cinsiyete göre anlamlı farklılık bulunmuştur (p<0,001). Kadınların kişilik test puanlarının erkeklerden düşük olduğu tespit edilmiştir. Testin uygulandığı zamanlar bazı kadınların adet dönemlerinde olabileceği yanında stresli ve kaygılı durumlar nedeni ile kadınların kişilik puanları erkek öğrencilerden daha düşük olabilir. Kişilik test değerlendirme puanlamasına göre Üniversite öğrencisi Mücadele sporcularının dengeli bir kişiliği sahip oldukları kabul edilebilir. Bu dengeli kişilik özellikleri göstermelerinde aldıkları eğitimin etkisi de olabilir. Dalkılıç ve Kaya (2018) Antrenörlerin kişilik özellikleri üzerine yaptıkları çalışmada cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık bulmamışlardır.

Bayanlar erkeklere göre vücut bölümlerinden veya işlevlerinden daha fazla memnun oldukları belirtilmektedir (Acar, 2010). Kadınların erkeklere göre fiziksel görünümünden daha çok rahatsız oldukları ve daha fazla dış görünümüne yatırım yaptıkları; erkeklerin ise kadınlara göre bedenlerinden daha fazla hoşnut olduklarını bildiren çalışmalar da mevcuttur (Smith ve ark.,1999). Kızların onlardan beklenen fiziksel görünüşler hakkında olumlu-olumsuz düşünceler üzerine daha fazla ilgi gösterdikleri belirtilmektedir (Çakar ve Karayol, 2015). Yamak ve ark., (2016) Vücut imaj puanlarını sporcularda 75,61 ve sedanterlerde 87,63 bulmuşlar ve spor yapanların daha iyi beden imajına sahip olduğunu belirtmektedirler. Deryahanoğlu ve ark. (2016) vücut algısı düzeylerini spor yapanlarda 86,51 ve spor yapmayanlarda 119,73 olarak bulurken aradaki farkın anlamlı olduğunu belirtmişlerdir. Başka bir çalışmada da sporcularda vücut imajı puanı erkeklerde kadınlardan yüksek bulunmuştur (İmamoğlu ve

Demirtaş,2017a). Yine İmamoğlu ve Demirtaş yaptıkları bir çalışmada (2017b) kadınların erkeklere göre daha kötü beden algısına sahip olduğu ve en iyi beden imajına sahip spor fakültesi öğrencilerini bulunurken onu güzel sanatlar fakültesi öğrencileri izlemiş ve sedanter öğrencilerin spor yapanlara göre daha kötü vücut imajı puanı olduğu belirtilmiştir. Spor branşlarına göre yapılan bir çalışmada 100-118 arasında değişen beden imaj puanı bulunmuştur (Karagöz ve Karagün,2015). Spora katılmanın beden algısına etki ettiği, bedensel etkinlikte bulunan kişilerin kendileriyle daha fazla ilgilendikleri belirtilmiştir (Aşçı,1994). Başka bir çalışmada cinsiyete göre kadın ve erkek öğrencilerde vücut imajı puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (İmamoğlu ve Demirtaş,2017c). Bu çalışmada vücut imajı puanı erkeklerde 85,18 ve kadınlarda 97,16 olarak bulunmuştur. Erkek ve kadın mücadele sporcuları arasında vücut imaj puanları arasında cinsiyete göre anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0,001$). Bu değerler Karagöz ve Karagün (2015) değerlerinden düşük ve diğer araştırmalardaki değerlere yakındır. Yine vücut algısı ölçeğinden alınabilecek en düşük toplam puan 40, en yüksek toplam puan 200 olarak belirtilmektedir (Kundakçı,2005). Bu açıklamalar dikkate alındığında araştırmadaki üniversite öğrencisi mücadele sporcularının kendi vücutlarından memnun olduklarını söyleyebiliriz.

Tutkun ve ark (2017) araştırmalarında süreklilik puanları sporcu öğrencilerde 22,72 ve sedanterlerde 24,57 puan olduğunu tespit etmişlerdir. Başaran ve Ark (2009), Kadınlarda sürekli kaygı puanı 41,02 ve erkeklerde ise sürekli kaygı puanı 39,80 olarak tespit etmişlerdir. İmamoğlu (2017) çalışmasında kadın öğrencilerin süreklilik puanı 25,41 iken erkek öğrencilerde 25,35 olarak tespit etmiştir. Kadın ve erkek öğrencilerin süreklilik puanları arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0,05$). Bazı çalışmalarda öğrencilerin sürekli kaygı düzeylerinin cinsiyete göre farklı ve bazı çalışmalara göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Yılmaz ve arkadaşları da (2014) kız öğrencilerin sürekli kaygı düzeyini daha yüksek bulmuşlardır. Sürekli kaygı ölçeği puan ortalaması; Uzuntarla ve ark. (2015) tarafından öğrencilerde 46,74 puan, Karabulut ve arkadaşları (2013) tarafından genç futbolcularda 51,32 puan Devenci ve ark., (2012 tarafından üniversite öğrencilerinde 45,17 puan, Yılmaz ve arkadaşları tarafından (2014) yüksekokul öğrencilerinde 47,57 puan, Canbaz ve arkadaşları tarafından (2005) çıraklık eğitim merkezi öğrencilerinde 44,7 puan olarak bulunmuş olup genel itibariyle yüksek kaygı seviyesinde oldukları bulunmuştur. Bu çalışmada sürekli kaygı durumları erkeklerde 22,11 ve kadınlarda 22,05 puan olarak bulunmuştur. Cinsiyete göre erkek ve kadınlar arasında sürekli kaygı durumları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Kaygı puanları 20–35 arasında ise düşük seviyede kaygı olduğu belirtilir (Dalkıran,2012;Uğrak,2014). Bu çalışmada sürekli kaygı puanlarının literatür ile uyumlu olmakla birlikte kaygı seviyesinin düşük seviyede olduğunu söyleyebiliriz.

Sonuç: Mücadele sporcuları dengeli bir kişilik özellikleri yanında kendi vücutlarından memnun oldukları ve düşük seviyede sürekli kaygı taşıdıklarını söyleyebiliriz. Cinsiyete göre erkeklerin kadınlara göre daha dengeli kişilik özellikleri ve kendi vücutlarından daha memnun oldukları söylenebilir. Kişilik olumlu özelliklerini artırıcı ve vücut algısını düzeltici çalışmalar sporcuların eğitim programlarında yer almalıdır.

Kaynaklar

- [1] Acar, Ö. T. (2010). Kocaeli Üniversitesi Beden Eğitimi Yüksekokulu ve Mimarlık-Mühendislik Fakültesi Öğrencilerinde Beden Algısı ve İyilik Halinin Beden Kitle İndeksi ve Vücut Yağ Dağılımı ile İlgisi. Yayımlanmamış Tıpta Uzmanlık Tezi, Kocaeli, Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi.
- [2] Aktaş, A., Aştı, T. A., Bakanoğlu, E., & Çelebioğlu, M. (2010). Bir hemşirelik yüksekokulu öğrencilerinin beden imgesi algısının belirlenmesi, İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi, 18-2.
- [3] Aşçı, F.H., (1994). Genç Erkek Milli Basketbolcuların Kendini Fiziksel Algılama Ve Beden İmgelerinden Hoşnut Olma Profilleri, Spor Bilimleri Dergisi Sbd, c:7, s:4 ss:13-20.
- [4] Başaran M. H., Taşğın Ö.,Sanioglu A.,Taşkın A.K., (2009).Sporcularda Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 21 , s.534-542
- [5] Canbaz S., Sunter, T., Pekşen, Y., (2005). “Samsun Çıracılık Eğitim Merkezi’ne Devam Eden Cıracıların Durumluk- Sürekli Kaygı Düzeylerinin Değerlendirilmesi”. Türk Tabipler Birliği Mesleki Sağlık ve Güvenlik Dergisi, Temmuz-Ağustos-Eylül Sayısı, s.16-22.
- [6] Cooper Z, Fairburn C, Hawker DM, (2007). Obezitenin Bilişsel Davranışçı Tedavisi. Çeviri ed: Çetin M, Çeviri: Sabancıoğlu F. Yılmaz Matbaası, İstanbul, 97-128.
- [7] Çakar F.S., Karayol S.S., (2015). The Impact of Body Image and Self-Esteem on Turkish Adolescents’ Subjective Well-Being, Psychology Research, September, Vol. 5, No. 9, 536-551 doi:10.17265/2159-5542/2015.09.005
- [8] Çeliköz N.,Sır N.Ş. , (2016). Sıfatlara Dayalı Kişilik Testi: Geçerlik Güvenirlik Çalışması, Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, Cilt:5 Sayı:2, s.118-131, Makale No: 14 ISSN: 2146-9199
- [9] Dalkılıç M., Kaya M., (2018). Antrenörlerin Kişilik Özelliklerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. Investigation Of Characteristic Features Of Coaches According To Some Variables, Yıl 11, Sayı XXXIV, ss. 1351-1362, 2018.
- [10] Dalkıran, O., (2012). Dershane Öğrencilerinin Fiziksel Aktivitede Bulunma Değişkenine Göre Sürekli Kaygı, Sınav Kaygısı ve Sosyal Beceri Düzeyleri ile Sınav Performanslarının Değerlendirilmesi, Doktora Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- [11] Deryahanoğlu, G., İmamoğlu, O., Yamaner, F., & Uzun, M., (2016). Anthropometric characteristics of sedentary women and comparison of their psychological states, Journal of Human Sciences, 13(3), 5257-5268. doi:10.14687/jhs.v13i3.4106
- [12] Deveci S., Erhan C., Ayşe A. Y., (2012). “Doğu Anadolu’da Yeni Açılan Bir Üniversitenin Öğrencilerinde Kaygı Düzeylerinin Sağlık, Sosyal ve Demografik Faktörler ile İlişkisi”, *Dicle Tıp Dergisi*, 39(2), s. 189-196.
- [13] Develi, E. (2006). “Konya’da İlköğretim Okullarında Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerin Sürekli Kaygı Durumlarının İncelenmesi” (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Konya.
- [14] Durna, U., (2005). A ve B Tipi kişilik yapılarını ve bu kişilik yapılarını etkileyen faktörlerle ilgili bir araştırma, İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 19 (1), 276- 290
- [15] Göksan, B., (2007). Ergenlerde beden imajı ve beden dismorfik bozukluğu. *Yayımlanmamış Uzmanlık Tezi*.
- [16] İmamoğlu, G., (2017). Resim Eğitimi ve Temel Eğitim Öğrencilerinde Umutsuzluk ve Kişilik Özelliklerinin İncelenmesi. *İdil*, 6 (37), s.1-20.
- [17] İmamoğlu, G. (2017). Sanat Eğitimi Öğrencileri ile Sosyal Bilimler Öğrencilerinin Sürekli ve Durumluk Kaygılarının Karşılaştırılması. *İdil*, 6 (33), s.1-20.

- [18] İmamoğlu G., Demirtaş Ö., (2017a). Güzel Sanatlar Eğitimi Alan Bireylerde Vücut İmajı, Benlik Tasarımı ve Stres Düzeyi, 15. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Bildiri Kitabı, Antalya, sh.850
- [19] İmamoğlu G., Demirtaş Ö., (2017b). Spor, Sanat ve Din Eğitiminin Vücut İmajı Üzerine Etkisinin İncelenmesi, The 9th Conference of the International Society for the Social Sciences of Sport (ISSSS-2017),Çorum, sh.84
- [20] İmamoğlu G., Demirtaş Ö., (2017c). Investigation of Students' Views Who Receive Art and Religious Training about Body Image, International Journal of Cultural and Social Studies (IntJCSS), Volume 3 (Special Issue),pp.476-483
- [21] İmamoğlu O, Ağaoglu S, Eker H.,(2010). Değişik illerde beden eğitimi ve spor bölümünde okuyan öğrencilerin beslenme alışkanlıklarının incelenmesi. *Beden eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 12(4),sh.1-12
- [22] Karabulut O., Atasoy M., Kaya K., Karabulut A., (2013). “13-15 Yaş Arası Erkek Futbolcuların Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeylerinin Farklı Değişkenler Bakımından İncelenmesi”, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), s. 243-253.
- [23] Karagöz, N., Karagün, E. (2015). Profesyonel Sporcuların Beden İmajı Üzerine Betimsel Bir Çalışma, *Sport Sciences (NWSASPS)*, 2B0102, 10(4):34-43.
- [24] Kaya, E., Sarı İ., Tolukan E., Gulle, M. (2014). Examination of Trait Anxiety Levels of Physical Education and Sports Students (Ibrahim Cecen University Case), *Social and Behavioral Sciences*, 152, s. 399-402.
- [25] Kundakçı, A. H. (2005), Üniversite Öğrencilerinin Yeme Tutumları, Benlik Algıları, Vücut Algısı ve Stres Belirtileri Açısından Karşılaştırılması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- [26] Koparan Ş., Öztürk F. ve Korkmaz N.H., (2010). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Özyeterlik Algısı ve Sosyal Fizik Kaygı Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Bursa Örneği). *e-Journal of New World Sciences Academy, Sports Sciences*, 2B0059, c:5, s:4, ss:286-293. http://www.newwsa.com/download/gecici_makale_dosyalari/NWSA-586-9.pdf (Erişim Tarihi: 03.07.2014).
- [27] Morrison T. G., Kalin, R., & Morrison, M. A. (2004). Body-image evaluation and body-image investment among adolescents: A test of sociocultural and social comparison theories. *Adolescence*, 39(155), 571.
- [28] Özgüven İ.E. ,(2000).Psikolojik testler. Ankara: Pdrem Yayınları
- [29] Özyürek A., Demiray K., (2010). Yurtta ve ailesi yanında kalan ortaöğretim öğrencilerinin kaygı düzeylerinin karşılaştırılması, *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 11 (2); 247-256
- [30] Smith D., Thompson K., Raczynski J., and Hinler J., (1999). Body İmage Among Men and Women in a Biracial Cohort: The Cardia Study. *International Journal of Eating Disorders*, Jan 25(1), p:71-82.
- [31] Tutkun E., İmamoğlu O., Atan T., (2017). Üniversiteli Spor Eğitimi Öğrenciler ve Sedanterlerin Kaygı Durumları, Uluslararası Balkan Spor Bilimleri Kongresi, Uludağ Üniversitesi, 21-23 Mayıs, BURSA. [www.uludagbalkansporbilimleri. Org.](http://www.uludagbalkansporbilimleri.Org),
- [32] Tomrukçu, B., (2008).Beş Faktör Kişilik Özellikleri ile İş Değerleri Arasındaki İlişki Üzerine Bir İnceleme, yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Eskişehir: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi,
- [33] Yılmaz, İ., Alpay D., Sibel G. G., Elçin P. K., (2014). “Üniversite Öğrencilerinin Kaygı Düzeylerinin Belirlenmesi: Bir Örnek Çalışma”, *Electronic Journal of Vocational Colleges*,4(4), s. 16-26
- [34] Uğrak, U., (2014). Sürekli Kaygı Düzeyli Poliklinik Hastalarının Sağlık Hizmetlerini Kullanma Eğilimlerinin Analizi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gülhane Askeri Tıp Akademisi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- [35] Uzuntarla Y., Uğrak U., Cihangiroğlu N., (2016). Sürekli Kaygı İle Atılganlık Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Cilt: 9 Sayı: 42, s.1704-1710/
- [36] Uzuntarla, Y., Cihangiroğlu, N., Ceyhan S., Eroğlu, M., (2015). “Üniversite Öğrencilerinin Sürekli Kaygı Düzeyleri ile Sosyodemografik Özellikleri Arasındaki İlişkinin Analizi”, *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(4), s. 156-169.

- [37] Yamak B., İmamoğlu O., Çebi M.,(2016). Adölesanların Fiziksel Uygunluk Seviyelerinin Vücut İmajı, Benlik Tasarımı ve Stres Düzeyine Etkisi, Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 4, Sayı: 34, Kasım 2016, s. 191-201
- [38] Yücel, E. O., (2003).Tekvandocuların Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeyleri ve Müsabakalardaki Başarılarına Etkisi, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara